

Beets (Gem. Opsterland) B. 123a

1. de hie: ð vikal sjga binaðs of bixa barj
2. min ka,mar:tsko j^uta blom: vetse
3. so spina tarjor stinat ma,me:re ma,i msi:n:
4. ha,kejn-of spita- isvi: vark || dre: x iton-
kwaaite verteren voedsel
5. optot skip kri.gõza skimataga bo:ðe
6. de timarmen ha,tⁿ splinter inofjor
7. de skiper di stekem omamula
8. in det fabriek ik ne:et-of niks-tosjen
9. kuzi be:en do brv:ðsti || li: vopups:
lieve pop ||
10. timen (bimen) ma,i k fj^uwa bi:er forjo^u
|| gleskas - roimas - minjal - offonger: liter
|| kma = 2 liter, is veroud. ||
11. bringys fj^uwar pynkjesen
12. so ha,ma,i ha,fi:ven breijð minjal vinn
vpo:pnⁿ - of opsup || dronken ||
13. he: vumi slā: n ma,i onknepal-of knepal-
of stek
14. ik ha, senknitel sju:en
15. sintokla:is vat net fuls a,ndi:en
16. ik bin bli:t dot ik net ma,i ha,goj bin
17. ik ha,t net di:en jet
18. va: - of ook vi (3) ha,tob a,n di:en - diselde
diter a,n komt
19. spin- spinavep - of binnenshuis: spire: x
ra. gebol (1 en 2) - of re: gebol (3)
20. pet (met klep) - mutsa (zonder klep) - hu:et-
klots- vit mutsa- svat mutsa- stjēri: zē-
floder mutsa- kypsko (nog ironisch gebr.
voor een opvallend dameshoedje) - ba, n-
bansut- gra:da (nicde en finne n. bek.) -
pvdastu:el- ha: ga: kikat- fzu:sk - of
frosk (groter dan een kikat) - flinder
21. di ke:rl broxta he:le ve:zelt a,ntfextsjen
22. dou krigest ð stroy kra: lsis - of ð slotsi-fomi
23. inglv:en lit gu:rs a:da skipⁿ slo:pa
24. he: hatax ambit for: hun hu:en
25. j^umi twa: bre:da stjin: || bre:da - da
bre:stell
26. det stont be:lt st:at vnet me:re
27. dimen ha,tⁿ lib^m - of le: vⁿ - ampri:s
28. da dy: val iznet ino he:mal blj^un
29. da sku a, lben ha,ma,i me:stox na,i se:
ta,vest
30. ikinto net kuma fuadokle: bin
31. da barjgⁿ ma,i ja gra: li: mo:el int dronken
32. he: kinet na,i tvark he: hat(ot) ino hots
|| pinall
33. set axostok indi bi:ðkam
34. ne: kegaljon ik ytati:t (lett.: isuit de tijd)
35. hoejn - ik ha, stwa, ke:re a,ndi:opⁿ
36. di pa,r inet rip - da pitⁿ binovit
37. so bin int tv:en
38. so ha,tom e:st hulpm omsigelt vpta
ma:tsjen
39. he: sil - of sa:l - of sol(3) - tno:itⁿ t fi:ð
brjga
40. so ido he:ltā (1 en 2) - of helt(3) - fona
molke kvit
41. da mō ma,t fa,si frou vpkuma
42. inasnitse ma,r (Sneeker dbeer) isvew:
nu:dlak - of jonger: gafa: lak
43. he: ha,t ambalta pra:tsjes omdotē
sa, sterk is
44. veima,tē da heltā fon ha, Ejim da
o:re helt
45. helpme: v^m omdotē be:et vptatitⁿ
46. ystarmen isa,fet ðkⁿ slak - of stmedat
47. so ha,vēda vataf fjista spingē ku^o
48. da tymen di silda ve:en int sja - of entsja (3)
49. daxe:st et fi:stox (1) - of et xle:as (2) - of
strav:m (3) est ixt
50. da klok baginto li:adⁿ - of let- fu:da pre:k

51. spre: - 'kikot drel (1 en 3) - of 'kikot seit (2) -
(vormen voor spreiden onbek.)
52. di frau hart at hi. er derik u kri. gø
53. sin hart hart m sa. i xje. er na. i skua. la
ge. ð lit. n
54. ik hart om a. zet um sa. tet no beet vet er
la. ns
55. fe. sta. of mu: skl. fraga. koka. tin. sja. xt mē
jinet fulo
56. stje. n: pot. 7 b. ine. at va. rix || kō. is pot. n.
grys met blauw
57. || o. van || ha. : et || ka. xal || at hntst e. (de
haardstede) || dō. ta. nō sti. at (1 en 2) - of stje. t (3).
inshuka ||
58. ima: at ist no to ko. at omtō ka. : tson
59. di kjes jout. n helder lje. xt nou
60. he. i lats at hinder a. nō stent
61. 'dudesti: ts kom: - of kwam: (3) - jima -
of jim (3) - jir. dō - jir. n ma. i dō merk
|| fe: merk = veemarkt ||
62. 'do: mōni - of 'do: mōne - sa. i dot. xat
fulma. : kt is
63. dou se. xst mi vul ma. dō ha. st ne. at - of
niks (3) - tsjimi sa. i n - of se. i n
64. dō sweltsis kom inkuat (en) - of bin: kua. t
- ek vet
65. sōst (1 en 2) - of ook sōst (3) - ju. at nēto da. mjon
66. me. i ja se. ek xra: - of ek gra. x. t si: s (1) - of
si: s (2 en 3)
67. sē motor ist i kōn - of kōpōt (3)
68. at hart. n va. r. mō da. i vōst entix ð.
saxto jun || milt va: r (mild weer) - amilt
re. i ntsja (een mild regentje) ||
69. dōt jōn kje rint op ble. atō fu. ut. n (schaamt
nichts voor haar: fjot. n)
70. dō sit. n sk. uor - of ba. st - indi kōnō
71. ik vu vul dōtō post ambri: f br. xte

72. thart doxt mi se. er || pinō ||
73. soka dwe. x b. v. g. dō. s k. i. n. k. n. e. t. ma. i omge. a. n
74. na. i t kofi. d. r. i. n. k. n. stā. v. e. i. - of slag. v. e. i. -
thinder fa. r. (1) - of fu. er (3) - dō. n. e. i. ja ka. r. o
75. ik bē vōt ko. at sōx sōnt fōnō mo. a. n. d
76. dō so. ð fōnō ko. a. n. m. j. ha. t. e. k. sōl. d. a. i. t. v. e. s. t
77. vōst jir ik. n. v. e. i. n. ma. k. a. r. t. a. v. e. j. a. n
|| s. p. a. m. b. o. g. a. ||
78. di ro. x. n. hē la. nō stikōls - of tūa. n. :
79. ik lju. w. a. r (g) jē vōt fōn
80. at bentsja vij. d. l. d. e. a. fa. r. d. t. dō: n. e. v. n. t. a. k. u. a
81. sine. a. r. a. n. r. i. n. a. ē sine. g. a. n. t. r. i. g. a
82. ha. r. fa. r. m. k. a. i. x. ma. i. a. n. k. u. o. r. k. a. na. i. t. b. v. s.
ta. r. g. o. n. v. m. t. u. a. r. m. b. e. i. j. a. n. t. a. s. i. k. j. a. n. || dō
b. v. s. a. n. = de bossen ||
83. dō mist. n. t. r. i. m. a. (1 en 2) - of t. r. e. d. a. (3) - y. t. i.
l. e. i. d. a. r
84. he. i. s. e. t. a. n. k. i. a. l. o. p. f. o. n. a. h. e. i. s. a. r. - of h. e. i. s. a. r
85. at vi. a. dō m. i. s. k. a. n. o. x. n. e. r. g. a. s. v. m. t. a.
r. e. a. d. a. n. i. z. o. m. j. i. l. t
86. dō m. u. l. a. i. s. h. a. r. d. r. u. x. f. o. n. a. t. o. a. s. t
87. di dik rint me. i. a. m. b. v. x. t. - at i. x. n. h. i. p. : l.
(heel) e. i. n. v. m. d. a. t. l. a. n. s
88. ik ha. r. n. t. r. o. m. a. l. m. e. i. n. o. m. i. f. a. r. d. a. l. i. t. s. a.
j. o. n. a. || h. e. i. s. l. a. x. t. a. l. i. t. s. t. r. o. m. - hij slaat de
kleine trom in het korps ||
89. dō buk is mō. at in. : b. o. a. l. a. k. u. a. s. t. a
90. sē f. e. s. k. a. v. i. a. n. e. t. l. a. n. m. a. r. v. o. l. m. o. a. i
91. int. s. k. a. r. i. t. i. s. t. n. x. x. a. t. b. e. s. t. a
92. ð sk. n. t. a. m. a. t. b. u. k. m. i. k. a. k. i. n. o
93. sja. r. a. s. (zie eris) sōt m. i. n. h. u. a. t. e. k. f. i. n. a.
k. i. s. t. a. - of k. i. s. t. (3)
94. ik vit net v. e. k. a. m. s. i. k. j. a. m. a. l. t
95. m. k. a. d. a. k. e. l. d. a. r. i. x. g. u. a. t. f. u. a. r. a. t. b. i. a. r. - of
f. u. a. t. b. i. a. r. (3)
96. ik must v. k. a. b. l. u. a. t. d. r. i. n. k. a. o. m. a. n. t. a. s. t. e. r. k. j. a. n
97. ik sil e. a. s. t. d. a. k. a. i. l. i. n. t. a. r. x. t. o. r. h. u. s. (achterhuis)

- of bytys- heljs
98. minbru.ər vi.ə va.ər
99. dā mōtklu.ər hat ʔ grntərutə (route)
 || di mo:nd hat ʔ grntə krūtə = de molen
bemaakt een grote polder ||
100. di supā istin ē su:r - stju:ərərər mā: vōrom
101. vɛ: sun: di pnt in: u: rə folgo:ə of folsmitə
 kēnə
102. dā folt ne.ət op ʔ tō sɪk ʔ - of a. n t ə m e r k ə n (s)
103. hēi kumt no.ət (n) ə m ə n y t ə l e t
104. in t a : l j ə b i m b e r g ə n d i t f y : r s p o e j ə
 || f y : r = ruw | s p o e j ə = overgeven; f l i l j ə = knijlen
 f l i p k j ə = spuwen ||
105. d o : s t o u d ə r u p t ə d r i n k ʔ || t r o u w ə (1) - of
 t r y o u w ə (2) - of t r y u w ə (2 e n 3) = aanduwen ||
106. t ə t o l x w ə t h a r x ə s t i k y t ə b r e : g o f e n
 of f a : t
107. d o u m a : s t ə s k o m ə o m y s f u a : l ə (3) t ə s j e n
 || j o n g e r e n e n o o k (2), s p r e k e n w e l u i t : f j a : l ə
 e n b j a : t s k i p l o o d s c h a p ||
108. hēi is fə frēntsjo (Frācker) kwā m mā: i
 ə m p u n f o l j i t
109. di d o : r i s f o m b p : k ə n t s o u t m a : k ə
110. ə n t r ə u d ə f r ə u m a : t n a : i j ə k e r ə
111. i k h a : j i g e : s j i d ə m a : t v i : g i n g u : ə t
 s i : ə
112. d ə b r ə u w ə t s e i t ə t i n x t ə d j u : r v m t ə
 b o u w ə n
113. b a : k ə - i k b a : k - d o u b a : k s t - j o u b a : k ə -
 hēi b a : k t - b a : k t hēi - b a : k t ə r - v e i b a : k ə -
 i k b a : k t ə - d o u b a : k t ə - j o u b a : k t ə n - hēi
 b a : k t ə - v e i b a : k t ə n - v e i h a r b a : k t
114. b i : r ə - of b i : d ə (2 e n 3) - i k b i : r - d o u b i : s t -
 j o u b i : d ə hēi b i : ə t - v e i b i : r ə - b i : d ə v e i
 i k b e : r - i k h a : b e : n - b e : r ə n s e i e k
115. t r : n l i t s k ə m a : r hēi r o : t t b e : s t
116. d o u k i : s t j r a : j o n k r e i j ə v p ə m e r k

117. hēi h a r t s e i n - of s a i n - hēi s u w e m e i t i n k ə
118. d ə f a : m s e i d o t ə r g ə l i k h i : ə - of hēi h i : ə g ə l i k
119. d ə r v i : ə n - of v j i n - f i : f p r i x ə n
120. u n d ə r d i i k l e i t - of l a i t - ə t f o l i k ə l s
121. ə t v e t ə r i s - of s i t - s j e n t s i : d ə n a : n || ə t
 h i : ə k a t (1 e n 2); i n f i n i t i e f : k u o : t s j ə; (3) o o k :
 ə t s i : ə t (het kookt) ||
122. ə t h e : i x n ə g r i : ə n - t i n ə m a : k r e k m e : ə n t
123. m a : j o n e : x ə - of m a : j o n a : i x ə - v a t m a : k ə
 m e i j a n a : : i - m a : i t x i : ə l ə f o n t a : : i || d ə
 d j i x ə = de dooier ||
124. d ə t b j e m k ə d ə t v a : k s ə t - of g r u i t - t e
 n i t b e : s t
125. ' d o : m n i - of ' d o : m ə n e - h a t g u i j ə v i n
126. y x ə t h u : s i x ə u b r v ə n t
127. d ə m o l k ə s p e i t ə t ə k o u y t ə u : r ə n
128. d ə k o s t ə r l e t ə k l o k || ə n k r y s - k r y s ʔ ||
129. d ə f e r m s f o n s k r o : d ə b u : g ə t r o x f o n t
 g ə v i x t
130. d ə t w a : d y t s ə s k o : m - of k w a m : (3) - b u t ʔ
 d o : r - of n a : i b u t ʔ
131. s ə h a m b o n t ʔ b l ə u s l e i n
132. d ə s j p : - of s j y (3) - i x v o t i n || f l a t o r o x ə
 m o l k ə ||
133. d ə l a : i t ʔ - of l e i t ʔ - p a : k s n i : ə
134. ə t i : ə n h p : l e i : t l i n d o k d e i s j u : ə n h a :
135. h ā : s (Barlingen) v a t n o u (a l) h p : l e n d ə l
 ə n e i j ə s t e t
136. d w a : n - i k d v g ə t - d o u d v k s t ə t - j o u
 d v g ə t - hēi d v x t ə t - v e i d v g ə t - j i m (ə)
 d v g ə t - s e i d v g ə t - i k d i : ə t - d o u d i : ə s t ə t - j o u
 d i : ə n : ə t - hēi d i : j ə t - v e i d i : ə n : ə t - j i m (ə)
 d i : ə n : ə t - s e i d i : ə n : ə t - d i j i k t ə t - d i : ə d ə r ə t
 m a : r - d i : ə n : s e i ə t m a : r
137. d o : p ə - d o : p j a r k - d o : p f o n t - d ə s o l d a : t ʔ
138. t e s k j ə - hēi t e s k ə t - hēi t e s k ə - hēi h a r t
 t e s k ə

139. bins - ik bin - dou bi. st - jou bins - he.
bint - ve: bins - jim (ə) bins - se: bins -
bintər - bunər - ik ha, bun

140. Locale landmaten: pə'mi.ət - of pə'mjɪtə
(pondemaat = 36³/₄ are) - b. andər (= 1 ha) -

ru.ə də (roede = 16 m²) - met (= 300 roede; ook
in toponiemen: ds trects met (= de drie
met).

141. Locale waternamen: tkona.ət (Het polder-
hoofdkanaal) - st ɔ.ət djɪp (Het koningsdiep).

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is be:ts

De inwoners heten: be:tstɪs

Geen bijnaam bekend.

Aantal inwoners op 1 jan. 1950: 3699.

Naamtoestand. De voornaamste buurten zijn: ds st rjɪt vɛi (De straatweg) - ds
ho: f br. ə gə (De Hoofdbrug) - ds huk (De Hoek) - ds sv. s'vɑ: (De Swijnsweg) - ds 'prɪk vɛi (De
Fritkeweg) - ds ɪ lɛ b dɪk (De Leppredijk) - ds kənɑ: lɪ dɪk (De Kanaalweg)

dog in een vijftal gezinnen wordt het sjɔlbɑts, het dialect van Ejsalberd of Ejsalle berd
gesproken, alleen door oudere mensen. Overigens spreekt ieder in Beets nu hetzelfde beetsber
dialect, behalve weer ongeveer tien gezinnen, waar het Nederl. de huiselijke omgangstaal is.
Vergaderingen en dergel. worden meest in t Fries gehouden. Een Friese kerkdienst is daarentegen
een zeldzaamheid.

De bevolking bestaat vooral van veeteelt. Ook levert Beets met Nieuw Beets een groot
aantal fabrieksarbeiders aan Grouw, Gorredijk, Akkeum en Heerenveen. Naar hier komen zo goed
als geen arbeiders meer, nu de veengrond a. n. m. a. k. s. (aangemaakt) is. Abarkit plaatsen zijn:
Leeuwarden en Sneek. Winkelplaatsen: Leeuwarden, Gorredijk, Drachten of Heerenveen.

Zeglieden. 1. Pieter Durks van der Duim; 68 j.; hier geb.; veenarb-eider; heeft steeds
hier gewoond; V. en M. van Eerwispel; spreekt steeds dialect.

2. Elburgje Everts van der Duim geb. Kuiper; 64 j.; geb. in Eijnje; huisvrouw; heeft steeds
in Eijnje of hier gewoond; V. van Eerwispel, M. van Ejsalberd; spreekt steeds dialect; echtgenote van 1.

3. Doutsen Goerds van der Beer; 15 j.; hier geb.; hulp in de huishouding; steeds hier
gewoond; V. van St. Anna Parochie; M. van Lypjenhuizen; spreekt steeds dialect.

(2) beheerst het Ejsalleberder dialect nog wel, maar gebruikt het weinig meer. Ter orientatie
volgt zin 69 in het vroeger hier algemeen gesproken dialect: dsɪt jɪn xɪn lopt ɒp blɔ.əts bɪn: